

WWF

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

2011

Το Μέλλον των Δασών

Η ταυτότητα του προγράμματος

Τίτλος	Το Μέλλον των Δασών
Υλοποίηση	WWF Ελλάς
Χρηματοδότηση	Κοινοφελές Ιδρύματα Ι.Σ. Λάτση, Α.Γ. Λεβέντη, Μποδοσάκη και ιδιώτες
Διάρκεια	Ιανουάριος 2008 - Δεκέμβριος 2010
Προϋπολογισμός	2.474.000 ευρώ

<http://www.youtube.com/wwfgrwebtv>

<http://www.facebook.com/WWFGreece>

http://twitter.com/WWF_Greece

WWF Ελλάς

Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα

Τηλ.: 210 3314893
Fax: 210 3247578

Απέναντι στην κρίση

Γιώργος Βλάχος

Φέτος το WWF γιορτάζει 50 χρόνια παγκόσμιας δράσης και 20 χρόνια συνεχούς παρουσίας στην Ελλάδα. Ο διπλός αυτός εορτασμός μας βρίσκει επίσης στη φάση ολοκλήρωσης του μεγαλύτερου προγράμματος που έχει υλοποιήσει το WWF Ελλάς στην ιστορία του. Το πρόγραμμα «Το Μέλλον των Δασών» ήταν μια απόπειρα για ολοκληρωμένη παρέμβαση της οργάνωσής μας απέναντι στο πολύπλοκο ζήτημα της προστασίας των ελληνικών δασών.

Με αφορμή τις τραγικές πυρκαγιές του 2007, μέσα στα τέσσερα χρόνια που μεσολάβησαν υλοποιήσαμε ένα πρόγραμμα που έδωσε απαντήσεις σε καιρία ερωτήματα, συνέβαλε στη διαμόρφωση και προ-

ώθηση λύσεων, παρακολούθησε την κατάσταση των πυρόπληκτων περιοχών και βοήθησε στην αποκατάστασή τους, επέδειξε τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών, υποστήριξε τον εθελοντισμό και την τοπική δράση και αναβάθμισε το επίπεδο ευαισθητοποίησης και πληροφόρησης των μικρών και μεγάλων συμπολιτών μας.

Για όλα αυτά, θα ενημερωθείτε αναλυτικά στις σελίδες που ακολουθούν και θα κατανοήσετε τον κόπο και την ενέργεια που επενδύθηκαν σε αυτή τη φιλόδοξη προσπάθεια.

Οι επιτυχίες του προγράμματος «Το Μέλλον των Δασών» ήταν πολλές. Άλλες μικρές και σημειακές, άλλες μεγαλύτερες και πιο σύνθετες, στο σύνολό τους πήγαν το πολυσύνθετο θέμα της δασοπροστασίας αρκετά βήματα μπροστά.

Ωστόσο, η μεγαλύτερη επιτυχία του προγράμματος ήταν η πρωτοφανής συνάντηση, συστράτευση και συνεργασία μη κυβερνητικών οργάνωσεων, εθελοντών, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, τοπικών φορέων, υπηρεσιών και ενεργών πολιτών. Όλες αυτές οι δυνάμεις, πολλές από τις οποίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν ετερόκλητες, δούλεψαν με έναν κοινό στόχο και όραμα: την προστασία των δασών της χώρας.

Αξίζει λοιπόν ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όσους συμπαράσταθηκαν, εργάστηκαν και ενίσχυσαν το «Μέλλον των Δασών», οικονομικά ή με την εθελοντική εργασία τους. Κυρίως όμως θα ήθελα να ευχαριστήσω τα Κοινωνικά Ιδρύματα Ι.Σ. Λάτση, Α.Γ. Λεβέντη και Μποδοσάκη για την εμπιστοσύνη που έδειξαν στο όραμα και στο έργο του WWF Ελλάς και τη συνεχή συμπαράστασή τους στο έργο μας.

Στους δύσκολους καιρούς που διανύει η χώρα μας, δράσεις όπως το «Μέλλον των Δασών» αποκαλύπτουν το άλλο πρόσωπο της Ελλάδας και μας υπενθυμίζουν ότι υπό τις κατάλληλες συνθήκες, μπορούμε να καταφέρουμε πολλά.

Γιώργος Βλάχος
Πρόεδρος ΔΣ WWF Ελλάς

«Το Μέλλον των Δασών» 4 χρόνια μετά... Τα καταφέραμε;

Δημήτρης Καραβέλλας

Όταν ολοκληρώνεται ένα πρόγραμμα, είσαι σε θέση να γνωρίζεις ποιες παρεμβάσεις έγιναν, πόσες ώρες εργασίας αφιερώθηκαν, πόσοι άνθρωποι έβαλαν τα δυνατά τους. Γνωρίζεις ακόμα τις προσωπικές ιστορίες αυτών των ανθρώπων, τι δυσκολίες και εμπόδια συνάντησαν. Και τι αποκόμισαν, τι έμαθαν, τι άλλαξαν. Αντικρίξεις τη συγκίνηση και την ικανοποίηση στο βλέμμα τους, που έδωσαν ό,τι καλύτερο είχαν και το είδαν να μεταφράζεται σε μικρότερες ή μεγαλύτερες επιτυχίες. Και τότε έρχεται η ώρα να αναρωτηθείς: Λοιπόν, τα καταφέραμε;

«Το Μέλλον των Δασών» ήταν η δυναμική και συντεταγμένη απάντηση του WWF Ελλάς στις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007 και στην κοινωνική εγρήγορση και την πρόθεση υποστήριξης περιβαλλοντικών παρεμβάσεων που ακολούθησαν. Παράλληλα βέβαια, ήταν ίσως και το μεγαλύτερο έργο που έχει εκπονήσει το WWF Ελλάς στην 20ετή ιστορία του, και ένα από τα μεγαλύτερα που έχει ποτέ υλοποιηθεί για την προστασία του περιβάλλοντος από μη κρατικό οργανισμό στη χώρα μας.

Παρ' όλα αυτά, κανείς μας δεν έλπιζε ότι αυτό το έργο θα ήταν ικανό να επιλύσει ένα τεράστιο πρόβλημα με βαθιά ριζωμένα αίτια και ισχυρές αντιστάσεις, πόσο μάλλον καθώς η χώρα μας έμπαινε στη δίνη της οικονομικής κρίσης. Ως εκ τούτου, κύριος στόχος μας ήταν να γίνουν συγκεκριμένα βήματα υπέρ της προστασίας των δασών. Και αυτό διότι η προσπάθεια για την προστασία του περιβάλλοντος απαιτεί μεγάλες ζυμώσεις και συνεχή διαπραγμάτευση ανάμεσα στα πολλαπλά μέρη μίας κοινωνίας και στα αντικρουόμενα συμφέροντα που αυτά εκπροσωπούν.

Μέσα από τον απολογισμό, πιστεύω ότι θα καταδειχθούν τόσο το μέγεθος και το εύρος του προγράμματος όσο και η συνεπής αντιμετώπιση μιας δέσμης άμεσων αναγκών. Επιτρέψτε μου όμως να επισημάνω ορισμένους κομβικούς σταθμούς της προσπάθειάς μας:

1. Η προώθηση μίας ολοκληρωμένης πρότασης για τη δασοπροστασία, η οποία μεταφράστηκε σε ευρύτερη συναίνεση μεταξύ διαφορετικών φορέων, σε πολιτικές δεσμεύσεις και υπηρεσιακή δραστηριοποίηση, σηματοδοτεί πρόοδο στο επίπεδο της εθνικής πολιτικής για τα δάση που αντιστοιχεί της δεν είχε σημειωθεί από τις αρχές του '90.
2. Οι παρεμβάσεις για την ενίσχυση των δράσεων της κοινωνίας των πολιτών, δεν άφησαν απλώς κληρονομιά μία συγκροτημένη πρόταση-πλαίσιο για τον εθελοντισμό, αλλά έφεραν συγκεκριμένα μετρήσιμα αποτελέσματα σε ό,τι αφορά την επιχειρησιακή δυνατότητα εθελοντικών ομάδων και την πρόσβαση πολιτών και ΜΚΟ σε αξιόπιστες περιβαλλοντικές πληροφορίες, που κατά την έναρξη του προγράμματος ήταν απλώς απροσπέλαστες στους πολίτες.

3. Μία σειρά εξειδικευμένων ερευνητικών εργασιών, απάντησαν σε καίρια ερωτήματα σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος στη χώρα μας και τις ανάγκες διαχείρισής του, συστηματοποίησαν γνώση που μέχρι πρότινος ήταν διάσπαρτη και δύσκολα αξιοποιήσιμη, και έθεσαν στέρεες επιστημονικές βάσεις που θα δρέπουν καρπούς για τα επόμενα πολλά χρόνια.
4. Στις πυρόπληκτες περιοχές, οι δράσεις του προγράμματος είχαν ως αποτέλεσμα δεκάδες διοικητικές και νομικές παρεμβάσεις που στόχευσαν κακές πρακτικές, υποστήριξαν και ενδυνάμωσαν τη φωνή τοπικών οργανώσεων και πολιτών και δημιούργησαν ένα κλίμα δημόσιου ελέγχου εκεί όπου η κρατική εποπτεία ήταν απύσχα ή απλώς ανεπαρκής σε σχέση με το έργο που της είχε ανατεθεί. Πολλές φορές, οι παρεμβάσεις αυτές βρέθηκαν να αφορούν περιοχές τεράστιας οικολογικής σημασίας και να πετυχαίνουν την ανάσχεση σχεδίων και πρακτικών που θα μπορούσαν να έχουν επιφέρει ακόμα και μη αναστρέψιμη υποβάθμιση.
5. Στις περιοχές που επλήγησαν από πυρκαγιές κατά τη διάρκεια του προγράμματος, πετύχαμε την άμεση καταγραφή των επιπτώσεων και την αποτελεσματική διατύπωση και προώθηση προτάσεων προς τους αρμόδιους φορείς. Δεν είναι μόνο ότι σε πολλές από αυτές τις περιοχές τα μέτρα που προτεínαμε υιοθετήθηκαν άμεσα, είναι και ότι η παρέμβασή μας δημιούργησε «σχολή» άμεσης καταγραφής, δημοσιοποίησης και δημόσιου διαλόγου, που θα συνεχίσει να λειτουργεί ωφέλιμα στο μέλλον.
6. Στο επίπεδο της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης, οι αριθμοί μιλάνε από μόνοι τους. Οι χιλιάδες μαθητές και εκπαιδευτικοί, οι εκατοντάδες καλύψεις στον τύπο και τα ηλεκτρονικά μέσα, και οι αμέτρητες παρουσίες σε δημόσιες συζητήσεις συνθέτουν την εικόνα μίας επιτυχημένης προσπάθειας να διατηρηθεί η προστασία των δασών στην αιχμή του δημόσιου διαλόγου και της κοινωνικής προσοχής. Ιδιαίτερης σημασίας, η συντεταγμένη επικοινωνιακή μας παρέμβαση για το θέμα των πυρκαγιών από αμέλεια, η οποία σε πείσμα πολλών αρνητικών αντιδράσεων έστρεψε για πρώτη φορά μετά από χρόνια την προσοχή του κοινού στο σημαντικότερο αίτιο πρόκλησης πυρκαγιών και την προσωπική ευθύνη που το συνοδεύει.

Πώς απαντάμε λοιπόν στο αρχικό μας ερώτημα; Προτιμώ να το αφήσω στη δική σας κρίση, αφού πρώτα αφιερώσετε λίγο χρόνο για να ολοκληρώσετε την ανάγνωση του μικρού αυτού απολογισμού. Από τη δική μας πλευρά, θα τονίσω μόνο τούτο – το μέλλον των δασών, όπως και το μέλλον αυτού του τόπου άλλωστε, θα είναι πολύ πιο ευοίωνο όταν αντιληφθούμε τη σημασία της συλλογικότητας, της συστράτευσης δυνάμεων γύρω από ένα όραμα και τη συνεχή και συστηματική δουλειά για να γίνει το όραμα αυτό πραγματικότητα.

Δημήτρης Καραβέλλας
Γενικός διευθυντής WWF Ελλάς

3 χρόνια πρωτοφανούς

Συμμαχήσαμε με

102

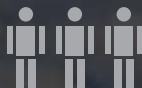
διαφορετικούς φορείς

Στηρίξαμε

84

εθελοντικές ομάδες

Χαρτογραφήσαμε

278.862

τετραγωνικά χλμ.

Παρακολουθήσαμε

868

απειλούμενα ζώα

Εκπαιδεύσαμε

11.530

μαθητές

Επικοινωνία
του προγράμματος

συστράτευσης για τα δάση

Μια περιβαλλοντική οργάνωση, τρία ιδρύματα,
επτά επιστημονικές ομάδες και χιλιάδες πολίτες...

Αυτή ήταν μόνο η αρχή για τη δημιουργία και υλοποίηση του τριετούς προγράμματος «Το Μέλλον των Δασών», ίσως του μεγαλύτερου έργου που έχει εκπονήσει το WWF Ελλάς στην 20ετή ιστορία του, και ενός από τα μεγαλύτερα που έχει ποτέ υλοποιηθεί για την προστασία του περιβάλλοντος από μη κρατικό οργανισμό στη χώρα μας.

Το Μέλλον των Δασών

Το πρόγραμμα «Το Μέλλον των Δασών» σχεδιάστηκε από την οργάνωση την επαύριο των τεράστιων πυρκαγιών του 2007, με έναν διττό στόχο: Αφενός να συμβάλει κατά το δυνατόν στην προστασία και αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος στις πληγείσες περιοχές της χώρας και αφετέρου να ενισχύσει την ευαισθητοποίηση των πολιτών και τη φαινομενική πολιτική εγρήγορση για να προωθήσει αλλαγές στο σύστημα δασοπροστασίας της χώρας.

Γύρω από αυτόν τον διττό στόχο σχεδιαστήκαν μία σειρά επιμέρους δράσεων με ένα μεγάλο θεματολογικό εύρος: από την επιστημονική έρευνα μέχρι την πολιτική διαβούλευση, και από την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση μέχρι την προαγωγή της τοπικής αυτοοργάνωσης και την ενδυνάμωση της δράσης των πολιτών.

Ωστόσο, μέσα από την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων, επιδιώκονται και δύο ακόμα φιλόδοξοι στόχοι. Ο πρώτος αφορά την οργάνωση ενός μεγάλου δικτύου συνεργασίας μεταξύ επιστημονικών, κρατικών και επαγγελματικών φορέων, ο οποίος θα μπορέσει να συνεχίσει να λειτουργεί και μετά τη λήξη του προγράμματος. Ο δεύτερος, αφορά τη δημιουργία μίας σειράς γνωστικών και τεχνικών υποδομών, που επίσης θα συνεχίσουν να λειτουργούν και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η ουσιαστική συνέχεια και αναδεικνύεται η αξία του προγράμματος.

Η δράση μας στην Ελλάδα

Υπόμνημα

● Πρόγραμμα πρόβλεψης της πορείας της αναγέννησης	● Παρακολούθηση πληθυσμού τσακαλιού
● Παρακολούθηση πυρκαγιών	● Αυτοψίες
● Έρευνα για άκαυτες νησίδες	● Παρουσιάσεις – Συνέδρια
● Συναντήσεις με εθελοντικές ομάδες	● Προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
● Παρακολούθηση πληθυσμού ελαφιών	● Προγράμματα εθελοντικής δασοπροστασίας
● Παρακολούθηση αποκατάστασης καμένων	● Πρόγραμμα χαρτογράφησης βασικών τύπων κάλυψης γης

Αλλάζουμε

Συμμαχήσαμε με

102

διαφορετικούς φορείς

Στηρίξαμε

84

εθελοντικές ομάδες

Χαρτογραφήσαμε

278.862

τετραγωνικά χλμ.

Παρακολουθήσαμε

868

απειλούμενα ζώα

Εκπαιδεύσαμε

11.530

μαθητές

Επικοινωνία
του προγράμματος

φιλοσοφία στη δασοπροστασία

Οι καταστροφικές πυρκαγιές του 2007 σήμαναν συναγερμό για τα δάση, την πολιτική, την κοινωνία και τον καθένα μας προσωπικά. Όταν καταλάγιασε η πύρινη λαίλαπα, ήταν η ώρα να ακουστούν νηφάλιες φωνές και επιστημονικά τεκμηριωμένες απόψεις για τις απαραίτητες αλλαγές στις δομές και στη φιλοσοφία της δασικής προστασίας: την έμφαση στην πρόληψη, την τόνωση και αναδιάρθρωση της δασικής διαχείρισης, τον αποτελεσματικό συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων σε όλα τα διοικητικά επίπεδα, την κινητοποίηση των πολιτών και των οργανώσεών τους, την ανάδειξη της έγκαιρης, στοχευμένης και επιστημονικά ορθής επέμβασης ως επιχειρησιακής προτεραιότητας για την κατάσβεση.

Προτάσεις

Ενισχύσαμε τον δημόσιο διάλογο για το μέλλον των δασών με συγκεκριμένες προτάσεις. Οι θέσεις που διαμορφώσαμε αναγνωρίστηκαν από την Πολιτεία! Στη βάση των προτάσεων του WWF Ελλάς δομήθηκε ένας δημόσιος διάλογος που αφορούσε τις κρατικές υπηρεσίες, τους πολίτες, τους ειδικούς και, τέλος, τη Βουλή των Ελλήνων.

Ένα βιώσιμο μέλλον για τα δάση της Ελλάδας | Μάιος 2008

Με τη συγκεκριμένη έκθεση διατυπώσαμε ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα δασοπροστασίας. Στην πρότασή μας δώσαμε έμφαση στην πρόληψη έναντι της καταστολής και προωθήσαμε τη συνεχή φύλαξη και την οικολογικά βιώσιμη αποκατάσταση των καμένων περιοχών. Το «Βιώσιμο μέλλον για τα δάση της Ελλάδας» προκάλεσε μια σειρά από θετικές αντιδράσεις, μεταξύ των οποίων και οι παρακάτω:

- Συμπεριλήφθηκε στα συμπεράσματα της Διαρκούς Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής. Για τη συζήτησή τους διοργανώθηκαν δύο ακροάσεις στελεχών του WWF Ελλάς.
- Συγκροτήθηκε διυπουργική ομάδα εργασίας για θέματα που αφορούν στη δασοπροστασία με τη συμμετοχή εκπροσώπων των υπουργείων Προστασίας του Πολίτη, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και ειδικών, κατόπιν σχετικής παραίτησης του WWF Ελλάς. Στα πρακτικά της ομάδας εργασίας υιοθετήθηκε σειρά προτάσεων μας.
- Προωθήσαμε τις θέσεις μας μέσα από την ανοικτή εκδήλωση «Το Τρίγωνο της Φωτιάς» με τη συμμετοχή της υπουργού ΠΕΚΑ, κας Τίνας Μπιρμπίλη και του υφυπουργού Προστασίας του Πολίτη, κου Σπύρου Βούγια στο Ινστιτούτο Γκαίτε. Οι δύο υπουργοί δεσμεύτηκαν για συγκεκριμένες αλλαγές στο εθνικό σύστημα δασοπροστασίας.
- Κατατέθηκαν 20 σχετικές ερωτήσεις στη Βουλή.

Οι προτάσεις μας παρουσιάστηκαν εκτενώς από τα ΜΜΕ. Μάλιστα, πραγματοποιήθηκε και ειδική ραδιοφωνική εκστρατεία ενημέρωσης για θέματα δασοπροστασίας, σε συνεργασία με τον ΣΚΑΪ, ενώ καταγράφηκαν 141 δημοσιεύματα στον εθνικό τύπο και πολλαπλάσιες αναφορές στον τοπικό τύπο και στο διαδίκτυο.

Εθελοντισμός, δασοπροστασία και δασοπυρόσβεση στην Ελλάδα | Ιούνιος 2009

Η χώρα μας έχει μείνει πολύ πίσω στα ζητήματα εθελοντισμού. Ειδικά στον τομέα της προστασίας των δασών μας, ο εθελοντισμός βρίσκεται στο περιθώριο και συχνά έρχεται αντιμέτωπος με τεράστια δομικά, οργανωτικά, νομικά και οικονομικά προβλήματα. Όμως, στο πλαίσιο ενός αποτελεσματικού συστήματος δασοπροστασίας, οι εθελοντές πρέπει να έχουν κομβικό ρόλο, καθώς συνεισφέρουν στην περιφρούρηση των δασών, στον έγκαιρο εντοπισμό και στην προσβολή πυρκαγιών, στην κάλυψη απομονωμένων περιοχών και φυσικά στην ενίσχυση των δυνάμεων καταστολής σε περιπτώσεις εκτεταμένων καταστροφών. Ταυτόχρονα, οι εθελοντές συμβάλλουν στην κινητοποίηση και ευαισθητοποίηση των πολιτών με σημαντικά οφέλη για την πρόληψη και την ευρύτερη προστασία των δασών.

20
Ερωτήσεις στη Βουλή

141
Δημοσιεύματα

Η πρότασή μας κατατέθηκε με στόχο να αναδείξει τον καταλυτικό ρόλο που επιβάλλεται να παίξει ο εθελοντισμός στα ζητήματα προστασίας των δασών από τις πυρκαγιές. Επίσης χαρτογραφήσαμε τους παράγοντες που δρουν ανασταλτικά ως προς την ενσωμάτωση εθελοντών σε δράσεις δασοπροστασίας και προβάλαμε σειρά παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Οι προτάσεις μας:

- Συμπεριλήφθηκαν στα συμπεράσματα της ημερίδας για τον εθελοντισμό που διεξήχθη στο Ίδρυμα Ι.Σ. Λάτση.
- Αξιοποιήθηκαν ως βάση σε πολλές διαβουλεύσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες για την αναδιοργάνωση του θεσμού.
- Συμπεριλήφθηκαν από την Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης στο πακέτο επιμόρφωσης για στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τίτλο «Πολιτική Προστασία και Αυτοδιοίκηση».

Επίσης προκάλεσαν μια σειρά από θετικές αντιδράσεις, μεταξύ των οποίων και οι παρακάτω:

- Διοργανώθηκε επιτροπή του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη με στόχο την αναβάθμιση του θεσμού του εθελοντή στα ζητήματα πολιτικής προστασίας και πιο συγκεκριμένα σε θέματα δασοπροστασίας.
- Ασκήθηκε πίεση για δημοσιοποίηση καταλόγου ομάδων πολιτικής προστασίας.

Το αβέβαιο μέλλον των δασών | Ιούνιος 2010

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες η χώρα μας έχει χάσει περισσότερα από 2 εκατομμύρια στρέμματα δασών και δασικών εκτάσεων. Η έκθεση παρουσιάζει αναλυτικά τα προβλήματα που υποβαθμίζουν τον δασικό μας πλούτο και υπογραμμίζει τις ανάγκες διαχείρισης των φυσικών εκτάσεων. «Το αβέβαιο μέλλον των δασών» το οποίο προκάλεσε περισσότερες από 25 αναφορές στο διαδίκτυο, 5 τηλεοπτικές συνεντεύξεις και 15 δημοσιεύματα στον εθνικό Τύπο, αποτελεί ίσως την πιο ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη επιστημονική αναφορά για το καυτό θέμα της υποβάθμισης των δασών.

Μελέτες

Όταν τα παλιά εργαλεία ανάλυσης δεν αρκούν, χρειαζόμαστε σύγχρονες εμπειριστατωμένες καταγραφές και νέα πρότυπα πληροφόρησης. Εμείς στο WWF Ελλάς σε συνεργασία με επιστημονικές ομάδες συμπυκνώσαμε την επιστημονική γνώση σε εξειδικευμένες εκδόσεις που αποτυπώνουν και αναλύουν τα προβλήματα και τις προκλήσεις της δασικής προστασίας. Αυτές οι εκδόσεις αποτελούν ως πολύτιμο υλικό αναφοράς για κάθε επιστήμονα και εθελοντή που ασχολείται με την προστασία των δασών.

Το αύριο της Ελλάδας: Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα κατά το άμεσο μέλλον | Σεπτέμβριος 2009

Η κλιματική αλλαγή θα θέσει σε τρομερή δοκιμασία τα δάση της χώρας. Για πρώτη φορά, αποτυπώνεται σε μια έκθεση η εικόνα της αυριανής κατάστασης που αναμένεται να διαμορφωθεί από την κλιματική αλλαγή και την επίδρασή της στις αστικές, τουριστικές, γεωργικές και δασικές περιοχές, δηλαδή σχεδόν στο σύνολο της κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ζωής του τόπου. Η δράση αποτέλεσε μέρος ενός ευρύτερου προγράμματος για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και ολοκληρώθηκε σε συνεργασία με το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών.

Για τη συγκεκριμένη δράση έγιναν 59 εκτενείς αναφορές και ειδικά αφιερώματα στον τύπο.

Τα μεσογειακά δάση απέναντι στην παγκόσμια κλιματική αλλαγή | Οκτώβριος 2010

Εδώ καταγράφονται τα βασικά συμπεράσματα της διεθνούς συνάντησης εργασίας με θέμα «Προσαρμογή της προστασίας και διαχείρισης των Μεσογειακών δασών στην κλιματική αλλαγή», που διοργανώσαμε μαζί με τη Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (IUCN) στην Αθήνα τον Απρίλιο του 2008. Στη συνάντηση συμμετείχαν κορυφαίοι επιστήμονες από όλο τον κόσμο, οι οποίοι κατέληξαν σε κοινά συμπεράσματα για την αποτελεσματική προσαρμογή των δασών στην κλιματική αλλαγή.

Στα θετικά αποτελέσματα της διοργάνωσης μετράμε τη συμμετοχή μας σε Ευρωπαϊκά και Μεσογειακά σχήματα διαλόγου (fora) που αφορούσαν σχετικά θέματα (FAO, Silva Med, IUCN, EFIMED, κ.α.).

Δασικές πυρκαγιές Ελλάδας: 1983-2008 | Ιούλιος 2011

38.085
Πυρκαγιές σε

2.418
γραφήματα

Η πληρέστερη μέχρι σήμερα πληροφόρηση για τις πυρκαγιές, τα αίτια και τις επιπτώσεις τους, συμπυκνωμένη σε 10 τόμους. Μέσα από αυτή τη σημαντική δουλειά, καλύπτουμε ένα μεγάλο κενό γνώσης της πολιτείας για τις πυρκαγιές και ενισχύουμε τις δυνατότητες των αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών για την πρόληψη και την καταστολή.

38.085 πυρκαγιές σε 2.418 γραφήματα έχουν συμπεριληφθεί επίσης στο Πυροσκόπιο, μια ελεύθερα διαθέσιμη διαδικτυακή βάση δεδομένων με τα αποτελέσματα της ανάλυσης των πυρκαγιών. Στόχος του Πυροσκόπιου είναι να προσφέρει σε κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη ή φορέα, άμεση, έγκυρη και κατανοητή πληροφορία για τις δασικές πυρκαγιές. Στη δράση αυτή συνεργαστήκαμε με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων (Ι.Μ.Δ.Ο. & Τ.Δ.Π.) του ΕΘΙΑΓΕ.

«Το Δάσος»: τόμος για τη δασική οικολογία (υπό έκδοση)

Επιστημονικός τόμος για τα δασικά οικοσυστήματα, με τη συγγραφική συμμετοχή περισσότερων από 30 συγγραφέων. Στόχος του είναι η ανανέωση και ενοποίηση της διάσπαρτης ανά ειδικότητα βιβλιογραφίας. Πρόκειται για μια φιλόδοξη συλλογική προσπάθεια που αλλάζει το κλίμα στην κοινότητα των ειδικών και των ενδιαφερόμενων για την υπόθεση του δάσους.

Δράσεις

Από τη θεωρία στην πράξη. Παρεμβάσεις για τη βελτίωση του συστήματος εθελοντισμού στη χώρα, αλλά και πιλοτικές δράσεις για την υποστήριξη εθελοντικών σχημάτων και τη δημιουργία παραδειγματικών πρακτικών.

Αξιολόγηση και ενίσχυση εθελοντικών ομάδων δασοπροστασίας

Το πρώτο πανελλαδικό πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας. Μέσα σε τρία χρόνια υποστηρίχθηκαν 84 ομάδες εκ των οποίων οι 44 ενισχύθηκαν από το Ίδρυμα Ι.Σ. Λάτση με υλικοτεχνικό εξοπλισμό και με την κάλυψη παγίων λειτουργικών εξόδων. Το WWF Ελλάς και σε αυτόν τον τομέα κάλυψε ένα ουσιαστικό κενό της Πολιτείας, εντοπίζοντας αρχικά τις υπάρχουσες και εν δράσει εθελοντικές ομάδες δασοπροστασίας και κατόπιν προσφέροντας σημαντική καθοδήγηση σε θέματα λειτουργικού σχεδιασμού και κάλυψης των βασικών υπηρεσιακών αναγκών τους.

Εργαστήρια δασικών πυρκαγιών - δασοπυρόσβεσης για εθελοντικές ομάδες, Άνοιξη 2011

Διοργανώθηκαν εργαστήρια δασικών πυρκαγιών - δασοπυρόσβεσης για 41 εθελοντικές ομάδες σε 5 νομούς της χώρας (Αττικής, Σάμου, Κορινθίας, Κεφαλληνίας και Εύβοιας) με στόχο την εκπαίδευση εθελοντών δασοπυρόσβεσης στην πρόληψη και συμπεριφορά δασικών πυρκαγιών και στην ασφάλεια κατά τη διάρκεια των δασικών πυρκαγιών. Εκπαιδεύτηκαν 403 εθελοντές.

Τα εργαστήρια διοργανώθηκαν σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων (Ι.Μ.Δ.Ο. & Τ.Δ.Π.) του ΕΘΙΑΓΕ.

Οργάνωση υποδειγματικών εθελοντικών σχημάτων δασοπροστασίας

Με στόχο τον συνδυασμό εθελοντικής δράσης και επιχειρησιακής ετοιμότητας των τοπικών αρχών, οργανώθηκαν προγράμματα εθελοντικής δασοπυροπροστασίας (πυροφυλάξεις, περιπολίες, συντήρηση μονοπατιών) στο Γράμμο, στην Πίνδο, στη Ρόδο και στον Ταΰγετο, σε συνεργασία με σχετικούς με τη δασοπροστασία τοπικούς φορείς και ΜΚΟ. Στις ομάδες συμμετείχαν συνολικά 190 εθελοντές.

84
εθελοντικές ομάδες
υποστηρίχθηκαν

44
εξοπλίστηκαν

403
εθελοντές
εκπαιδεύτηκαν

Το δάσος

Συμμαχήσαμε με

102

διαφορετικούς φορείς

Στηρίξαμε

84

εθελοντικές ομάδες

Χαρτογραφήσαμε

278.862

τετραγωνικά χλμ.

Παρακολουθήσαμε

868

απειλούμενα ζώα

Εκπαιδεύσαμε

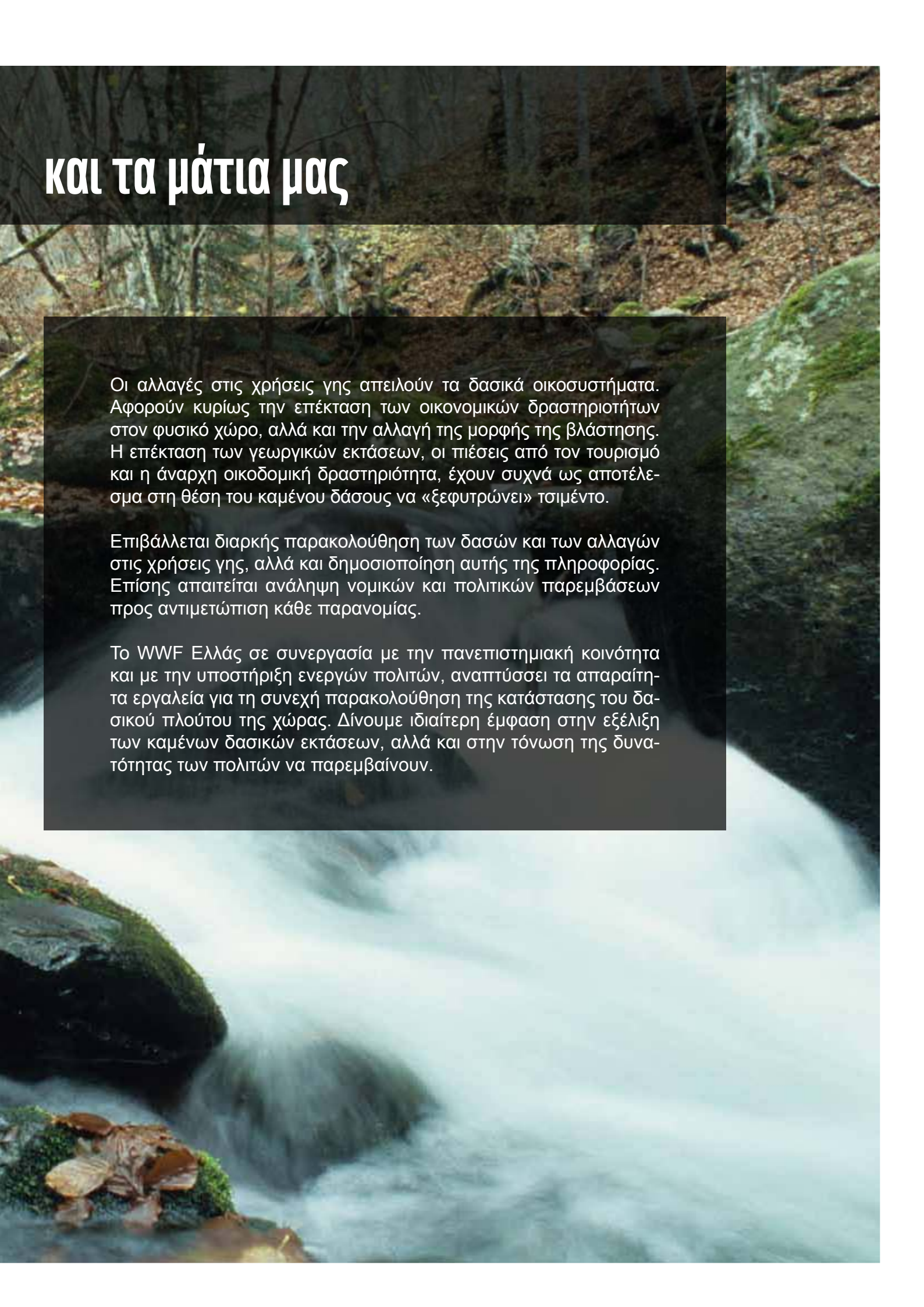
11.530

μαθητές

Επικοινωνία
του προγράμματος

και τα μάτια μας

Οι αλλαγές στις χρήσεις γης απειλούν τα δασικά οικοσυστήματα. Αφορούν κυρίως την επέκταση των οικονομικών δραστηριοτήτων στον φυσικό χώρο, αλλά και την αλλαγή της μορφής της βλάστησης. Η επέκταση των γεωργικών εκτάσεων, οι πιέσεις από τον τουρισμό και η άναρχη οικοδομική δραστηριότητα, έχουν συχνά ως αποτέλεσμα στη θέση του καμένου δάσους να «ξεφυτρώνει» τσιμέντο.

Επιβάλλεται διαρκής παρακολούθηση των δασών και των αλλαγών στις χρήσεις γης, αλλά και δημοσιοποίηση αυτής της πληροφορίας. Επίσης απαιτείται ανάληψη νομικών και πολιτικών παρεμβάσεων προς αντιμετώπιση κάθε παρανομίας.

Το WWF Ελλάς σε συνεργασία με την πανεπιστημιακή κοινότητα και με την υποστήριξη ενεργών πολιτών, αναπτύσσει τα απαραίτητα εργαλεία για τη συνεχή παρακολούθηση της κατάστασης του δασικού πλούτου της χώρας. Δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στην εξέλιξη των καμένων δασικών εκτάσεων, αλλά και στην τόνωση της δυνατότητας των πολιτών να παρεμβαίνουν.

Παρακολούθηση

Από την εικόνα που μας δίνουν οι δορυφόροι μπορούμε να εντοπίσουμε τις αλλαγές στις καλύψεις γης και βλέποντας μακροσκοπικά να αξιολογήσουμε τη δασοκάλυψη και να εκτιμήσουμε τις επιδράσεις των πυρκαγιών στην ευρύτερη περιοχή. Στη δράση αυτή συνεργαστήκαμε με το Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής και Τηλεπισκόπησης, του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ).

Δορυφορικές αποτυπώσεις - επιτόπιες πραγματογνωμοσύνες

Χαρτογραφήσαμε
278.862
τετραγωνικά χιλιόμετρα
μέσω δορυφόρου

Μετά από κάθε μεγάλη δασική πυρκαγιά εργαζόμαστε στο πεδίο για την έγκαιρη αποτύπωση της έκτασης των καμένων περιοχών και την αποτίμηση των οικολογικών επιπτώσεων που έχει προκαλέσει. Την πραγματογνωμοσύνη στο πεδίο ακολουθεί η σύνταξη αναφορών και η διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων για την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος. Οι αναφορές αυτές διατίθενται άμεσα στις αρμόδιες υπηρεσίες για διευκόλυνση του έργου τους και δίνονται στη δημοσιότητα για την καλύτερη ενημέρωση των πολιτών. Μέσα στα τελευταία 3 χρόνια αποτυπώσαμε δορυφορικά τις καμένες εκτάσεις σε:

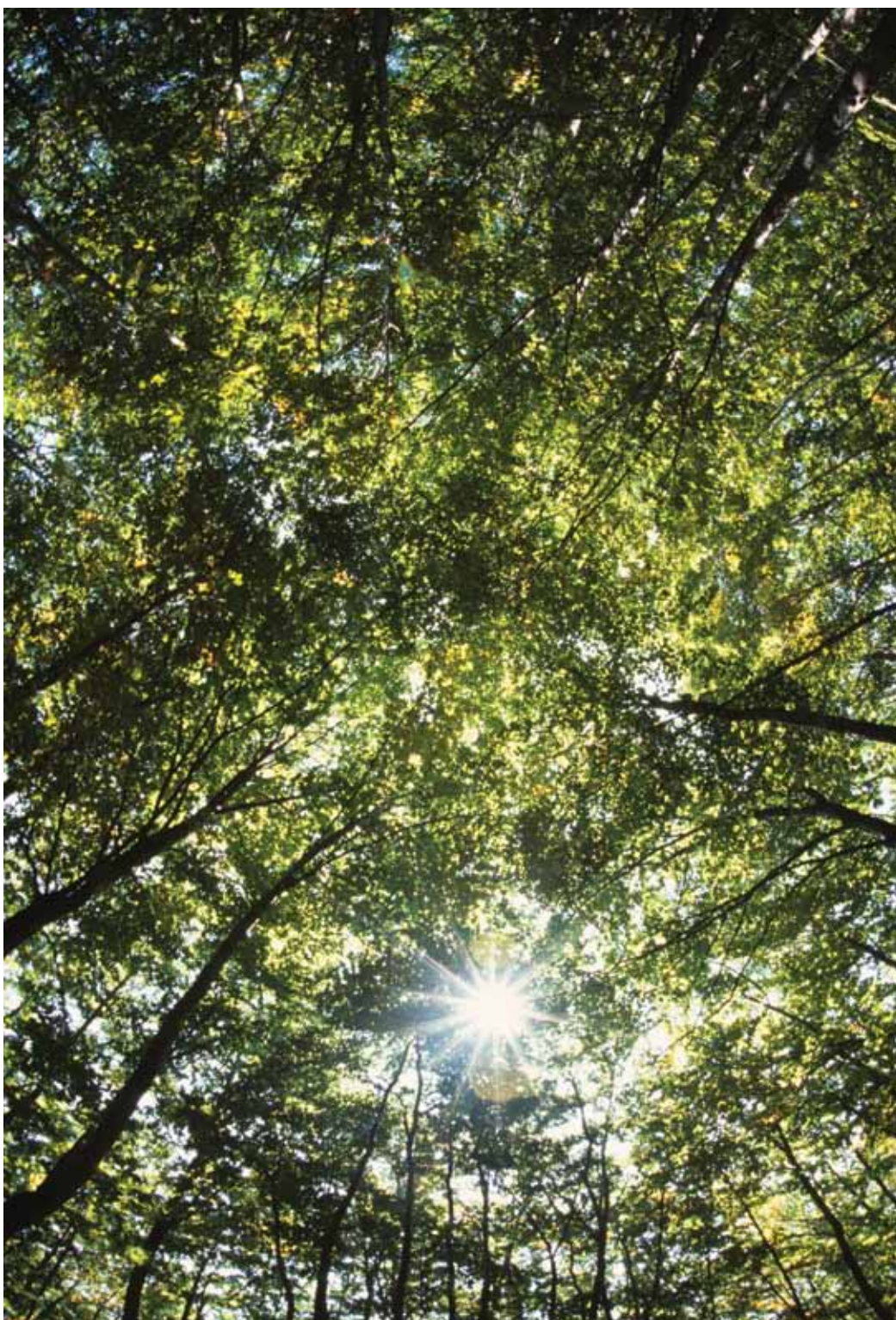
- Πάρνηθα | 2007
- Πελοπόννησο | 2007
- Εύβοια | 2007
- Ρόδο | 2008
- Β.Α. Αττική | 2009
- Ζάκυνθο | 2009
- Κάρυστο | 2009
- Ελικώνα και Κιθαιρώνα, Βοιωτία | 2009
- Φοινικόδασος Πρέβελης, Κρήτη | 2010
- Κεντρικό Έβρο | 2011

Για όλες τις παραπάνω περιοχές διαμορφώσαμε προτάσεις αποκατάστασης. Σε πολλές περιοχές και μετά από συνεργασία με τις τοπικές δασικές υπηρεσίες, υιοθετήθηκαν οι προτάσεις μας για τη λήψη μέτρων προκειμένου να ανακάμψει το φυσικό περιβάλλον. Για παράδειγμα, στην Πελοπόννησο, στην προστατευόμενη περιοχή της Λίμνης Καϊάφα, ανεστάλησαν οι εργασίες υλοτόμησης και απομάκρυνσης των καμένων δέντρων, αφού κατέστρεφαν τη φυσική αναγέννηση και υποβάθμιζαν το ευρύτερο οικοσύστημα. Στη Ρόδο και στον Κεντρικό Έβρο υιοθετήθηκαν συγκεκριμένα μέτρα προστασίας καμένων δένδρων προκειμένου να ενισχυθεί η φυσική αναγέννηση των ειδών πεύκης, να προστατευτεί και να εμπλουτιστεί το έδαφος και να αυξηθεί συνολικά η λειτουργία του βιότοπου ως καταφυγίου της δασικής πανίδας. Τέλος, στην Κρήτη μετά από δικές μας πιέσεις, περιφράχθηκε το φοινικόδασος προκειμένου να αποτραπεί η έλευση των επισκεπτών μέχρι να ανακάμψει το οικοσύστημα.

232
Δημοσιεύματα

Τα αποτελέσματα των δορυφορικών αποτυπώσεων καθώς και οι οικολογικοί απολογισμοί προκάλεσαν 12 ερωτήσεις στη Βουλή και παράλληλα απασχόλησαν έντονα και τα ΜΜΕ με:

- 232 δημοσιεύματα
- 157 ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές συνεντεύξεις

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

Αποτύπωση των καλύψεων γης για την περίοδο 1987 - 2007

Η συνολική αποτύπωση των καλύψεων γης και η χαρτογράφηση των αλλαγών που σημειώθηκαν κατά τα τελευταία 20 χρόνια, αποτελεί μια εργασία που εκπονείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Μέχρι την ολοκλήρωση αυτής της δράσης, δεν υπήρχαν συγκεντρωμένα σε ανάλογη κλίμακα χωρικά δεδομένα για τις καλύψεις γης και τις τάσεις αλλαγών τους. Τα αποτελέσματα της δράσης αξιοποιούνται με σειρά παρεμβάσεων, στην τεκμηρίωση διαχειριστικών προτάσεων, την αξιολόγηση παλαιότερων διαχειριστικών πρακτικών αλλά και την περαιτέρω έρευνα στο πεδίο της αποτύπωσης των καλύψεων γης.

Πιο συγκεκριμένα τα δεδομένα που προέκυψαν από τη δράση αυτή:

- Στοιχειοθέτησαν και υποστήριξαν τον νόμο για τη βιοποικιλότητα, ειδικά σε σχέση με τον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης.
- Παρουσιάστηκαν στον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου και Περιβάλλοντος Αθήνας και στήριξαν το νέο ρυθμιστικό σχέδιο Αττικής.
- Χρησιμοποιούνται εκτενώς από ερευνητές και φοιτητές.
- Αξιοποιήθηκαν στην έρευνα που ολοκληρώσαμε για το Τσακάλι στην Πελοπόννησο και τη Χαλκιδική.
- Αξιοποιήθηκαν για την ολοκλήρωση της έκθεση καταγραφής των αυθαιρέτων του νομού Αττικής.
- Αποτέλεσαν τη βάση για την εξειδικευμένη ανάλυση των αλλαγών κάλυψης γης εντός και περιμετρικά των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας (δίκτυο Natura και εθνικά θεσμοθετημένες περιοχές όπως Εθνικά Πάρκα, Εθνικοί Δρυμοί, Υγρότοποι Ραμσάρ), καθώς και για την εξειδικευμένη καταγραφή των αλλαγών κάλυψης γης σε συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας (Υμηττός, Κασσάνδρα, Τριχωνίδα, Παρνασσός, Πομακοχώρια, Ζαγοροχώρια, Ξυλόκαστρο) για τα τελευταία 60 χρόνια, με τη χρήση αεροφωτογραφιών υψηλής ευκρίνειας.

Υπό έκδοση είναι ο Άτλας στον οποίο θα παρουσιάζεται η καταγραφή των καλύψεων γης για τα έτη 1987 και 2007, η αποτύπωση των αλλαγών στις καλύψεις γης, και η ανάλυση των γενικότερων τάσεων αλλαγής χρήσεων γης στον Ελλαδικό χώρο από μια σειρά ειδικών.

Πληροφορία και ενημέρωση

Όλα όσα γνωρίζαμε για τα ελληνικά δάση και ευρύτερα για το περιβάλλον της χώρας μας, συγκεντρώθηκαν και αναδείχθηκαν μέσα από ενιαίες καινοτόμες πλατφόρμες, προκειμένου να έχουν εύκολη πρόσβαση οι πολίτες. Για την εργασία αυτή, αξιοποιήθηκαν επίσης πρωτογενή δεδομένα των φορέων της πολιτείας και στοιχεία από επιστημονικές εργασίες και αναφορές της οργάνωσης. Το αποτέλεσμα, πιο άμεση και έγκυρη πληροφόρηση για όλους.

1.200
μοναδικοί επισκέπτες
κάθε μήνα

Οικοσκόπιο

Δημιουργήσαμε μια ολοκληρωμένη διαδικτυακή βάση δεδομένων για το ελληνικό περιβάλλον, διαθέσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο. Στόχος του Οικοσκόπιου είναι να βοηθήσει υπηρεσίες και φορείς στη λήψη αποφάσεων, να συμβάλει στην ανάπτυξη σχετικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και πάνω απ' όλα να υποστηρίξει τους πολίτες και τις τοπικές οργανώσεις στην έγκαιρη αντίληψη και κατανόηση περιπτώσεων υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος. Το Οικοσκόπιο πλέον αποτελεί εργαλείο άντλησης περιβαλλοντικής πληροφορίας για περισσότερους από 1.200 πολίτες κάθε μήνα και ένα σταθερό σημείο αναφοράς για το ελληνικό φυσικό περιβάλλον για ενεργούς πολίτες, φορείς και υπηρεσίες, σπουδαστές και επιστήμονες.

Νομική δράση

159
καταγγελίες

Όταν οι πολίτες χρειάζονται υποστήριξη στην ανάδειξη και επίλυση ενός σοβαρού περιβαλλοντικού ζητήματος, η παρέμβαση του νομικού τομέα γίνεται επιτακτική. Μέσω της Νομικής Ομάδας Υποστήριξης Πολιτών του WWF Ελλάς, υποβάλαμε στις αρμόδιες αρχές 159 καταγγελίες για παράνομες ενέργειες σε δασικές εκτάσεις. Οι περισσότερες από τις καταγγελίες προέκυψαν από την παρουσία μας στο πεδίο και ειδικότερα από τη δράση αποτύπωσης της κατάστασης των καμένων περιοχών της Πελοποννήσου.

Λειτουργήσαμε συμβουλευτικά στο Συνήγορο του Πολίτη για τις επισκέψεις εκπροσώπων του στις πυρόπληκτες περιοχές της Πελοποννήσου και της Εύβοιας, στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας της Αρχής για την αποκατάσταση των περιοχών που επλήγησαν από τις πυρκαγιές 2007. Συνεχίζουμε και διατηρούμε αυτή τη συνεργασία για θέματα που αφορούν τις καμένες εκτάσεις της Πελοποννήσου και την προστασία τους.

Παρεμβάσεις

Συμμαχήσαμε με

102

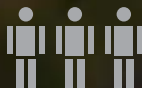
διαφορετικούς φορείς

Στηρίξαμε

84

εθελοντικές ομάδες

Χαρτογραφήσαμε

278.862

τετραγωνικά χλμ.

Παρακολουθήσαμε

868

απειλούμενα ζώα

Εκπαιδεύσαμε

11.530

μαθητές

Επικοινωνία
του προγράμματος

για την επόμενη μέρα

Η διαρκής παρουσία μας στις πυρόπληκτες φυσικές περιοχές απαιτεί στενή παρακολούθηση των τοπικών εξελίξεων, παροχή επιστημονικών εισηγήσεων και συμβουλών και παρέμβαση εκεί όπου προκύπτουν προβλήματα. Εστιάσαμε κυρίως σε περίπλοκα ζητήματα που παραμένουν εδώ και χρόνια μπλεγμένα σε χρονοβόρες πολιτικές διαδικασίες, με στόχο να δώσουμε μια ορθολογική και εφαρμόσιμη διέξοδο.

Συνεχής επιτόπια παρακολούθηση και παρέμβαση

Ήμασταν διαρκώς παρόντες, πολλές φορές σε συνεργασία με τοπικούς φορείς και οργανώσεις, σε περιοχές που επλήγησαν σοβαρά από πυρκαγιές. Στόχος μας η επί τόπου παροχή υποστήριξης, η παρακολούθηση των επεμβάσεων αποκατάστασης και των οικονομικών δραστηριοτήτων που ανέκυπταν, καθώς και η καταγραφή πιθανών αλλαγών χρήσεων γης.

Εργαστήκαμε στην Πελοπόννησο εστιάζοντας στην ανάκαμψη των καμένων οικοσυστημάτων. Δουλέψαμε και στην Εύβοια απογράφοντας τη συνολική έκταση των καμένων εκτάσεων και προτείνοντας μέτρα αποκατάστασης. Στο Γράμμο, στην Πίνδο, στη Ρόδο και στην Πελοπόννησο συνασπίσαμε ενεργούς πολίτες, τοπικές εθελοντικές ομάδες και ΜΚΟ μέσα από εθελοντικά προγράμματα δασοπροστασίας και δασοπυρόσβεσης. Τέλος, στην «εμβληματική» Πάρνηθα μελετήσαμε τον πληθυσμό του Κόκκινου Ελαφιού σε συνεργασία με εθελοντές, τοπικούς φορείς και την ακαδημαϊκή κοινότητα και ευαισθητοποιήσαμε μαθητές, επιχειρήσεις και φορείς για τη συνολική προστασία του Εθνικού Δρυμού.

Ανάκαμψη και αποκατάσταση οικοσυστημάτων

28.886

ώρες εργασίας
στα δάση

Εργαστήκαμε 28.886 ώρες στα δάση καταγράφοντας και αναλύοντας τα οικοσυστήματα σε πυρόπληκτες περιοχές δίνοντας κυρίως έμφαση στην Πελοπόννησο. Στόχος μας η διαχείριση και προστασία της φυσικής αναγέννησης και ο προσδιορισμός περιοχών που χρήζουν ειδικών παρεμβάσεων αποκατάστασης. Ιδιαίτερη βαρύτητα δώσαμε στις άκαυτες νησίδες, φυσικές περιοχές που διατηρήθηκαν ανάμεσα σε καμένες, οι οποίες και αποτελούν έναν εξαιρετικά πολύτιμο πόρο για τη σωστή εξέλιξη της αναγέννησης.

Αποτύπωση της κατάστασης των καμένων περιοχών της Πελοποννήσου

Προχωρήσαμε σε συνολική αποτύπωση της κατάστασης των καμένων περιοχών της Πελοποννήσου μέσα από συστηματικές καταγραφές σε συγκεκριμένες διαδρομές (transects). Η προσέγγιση αυτή εφαρμόστηκε από μία εξειδικευμένη ομάδα πεδίου της οργάνωσης.

Συγκεκριμένα, σε 235 δημοτικά διαμερίσματα των νομών Αρκαδίας, Αχαΐας, Ηλείας, Μεσσηνίας και Λακωνίας καταγράφηκαν πιθανές αλλαγές χρήσης γης των καμένων (και μη) εκτάσεων, η βόσκηση, η εξέλιξη της βλάστησης και ο κίνδυνος διάβρωσης αυτών των οικοσυστημάτων.

Το αποτέλεσμα αυτής της δράσης ήταν η δημιουργία μιας λεπτομερούς βάσης δεδομένων η οποία μας βοήθησε να εξαγάγουμε τα παρακάτω σημαντικά συμπεράσματα:

- Είναι ορατός ο κίνδυνος αλλαγών χρήσης γης σε ορισμένες περιοχές, κυρίως λόγω επέκτασης των γεωργικών καλλιεργειών εις βάρος των δασικών εκτάσεων.
- Η αναβλάστηση είναι ικανοποιητική στις περισσότερες πληγείσες περιοχές, με προβλήματα να εντοπίζονται κυρίως σε περιοχές που έχουν καεί κατ' επανάληψη (τα τελευταία 10 - 20 χρόνια) ή σε περιοχές με ψυχρόβια κωνοφόρα (π.χ. έλατα).
- Υπάρχουν προβλήματα υποβάθμισης της βλάστησης σε ορεινές περιοχές (κυρίως Αρκαδία, Πάρνωνας), λόγω έντονης βόσκησης.

- Η Αιγιάλεια και ορισμένες περιοχές της Ηλείας αντιμετωπίζουν τα σημαντικότερα προβλήματα διάβρωσης.

Ως εκ τούτου, προέκυψαν 70 καταγγελίες για επέκταση γεωργικών εκτάσεων εις βάρος δασικής γης, οι οποίες διερευνώνται από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες. Παράλληλα, διοργανώσαμε κύκλο ενημέρωσης για τα αποτελέσματα της δράσης με τους τοπικούς αρμόδιους εκπροσώπους για θέματα προστασίας των δασών. Η κίνηση αυτή προκάλεσε ανοικτό διάλογο και επιμέρους συνεργασίες για την ορθή διαχείριση των καμένων εκτάσεων της Πελοποννήσου.

Η έγκαιρη ανταπόκριση και παρουσία μας στις καμένες εκτάσεις απέτρεψαν πιθανές περαιτέρω παράνομες ενέργειες στην περιοχή.

Εξειδικευμένες μελέτες για την οικολογική κατάσταση των καμένων περιοχών

Συντάξαμε μελέτη καταγραφής και παρακολούθησης των βιολογικών δεικτών κατάστασης προστασίας καμένων ορεινών κοινοτήτων, σε συνεργασία με το Τμήμα Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και μελέτη παρακολούθησης της ανάκαμψης της βιοποικιλότητας σε καμένες δασικές περιοχές και άκαυτες νησίδες, σε συνεργασία με το Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

Και οι δύο μελέτες οδήγησαν σε πολύ σημαντικά συμπεράσματα για την αναγκαιότητα διατήρησης των άκαυτων νησίδων και κατέληξαν σε ιδιαίτερα μέτρα προστασίας τους. Παρουσιάστηκαν στην επιστημονική κοινότητα και ενσωματώθηκαν σε προτάσεις πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, συντάχθηκαν παραδείγματα μεθοδολογίας βιοπαρακολούθησης των νησίδων, με στόχο να αποτελέσουν ένα πρότυπο για αντίστοιχες μελλοντικές μελέτες σε άλλες περιοχές.

Μοντέλο πρόβλεψης της πορείας της αναγέννησης

Παρακολουθήσαμε μακροσκοπικά τις περιοχές που αντιμετωπίζουν ή είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν προβλήματα αναγέννησης. Το παράδειγμα του νομού Ηλείας, όπου μετρήθηκαν 19.634 νέα πευκάκια σε έκταση 8.400 τ.μ. σε πυρόπληκτα εδάφη, τονίζει την ιδιαίτερη σημασία αυτής της προσέγγισης, καθώς δίνει τη δυνατότητα στους σχετικούς φορείς να λαμβάνουν έγκαιρα αποφάσεις για την επόμενη μέρα των υφιστάμενων και μελλοντικών καμένων εκτάσεων.

Το μοντέλο πρόβλεψης υλοποιήθηκε από εξειδικευμένη ερευνητική ομάδα της οργάνωσης με τη συνεργασία του Τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και έχει παρουσιαστεί στην επιστημονική κοινότητα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο (MEDPINE 4: 4th International Conference on Mediterranean Pines, 6-10 Ιουνίου 2011).

Μετρήσαμε ένα-ένα
19.634
νέα πευκάκια στην Ηλεία

Παρακολουθήσαμε

603

κόκκινα ελάφια και

265

τσακάλια

Συμβολή στην προστασία ειδών

Τα ζώα του δάσους είναι τα άμεσα θύματα των πυρκαγιών. Έτσι λοιπόν, σε συνεργασία με το Τμήμα Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με την περιβαλλοντική οργάνωση «Καλλιστώ», αλλά και τους αρμόδιους φορείς, παρακολουθήσαμε 603 κόκκινα ελάφια στην Πάρνηθα και 265 τσακάλια σε Πελοπόννησο και Χαλκιδική και διατυπώσαμε τις προτάσεις μας για μέτρα προστασίας και διαχείρισης. Παράλληλα, συντάξαμε σχέδια παρακολούθησης και καταγραφής, τα οποία αποτελούν τη βάση για αντίστοιχες μελέτες σε άλλες περιοχές. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν στην επιστημονική κοινότητα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ενώ οι εννέα αναφορές που προέκυψαν απεστάλησαν στους αρμόδιους φορείς προκειμένου να θέσουν σε εφαρμογή τα προτεινόμενα μέτρα.

Την ίδια στιγμή ενημερώσαμε και ευαισθητοποιήσαμε το ευρύ κοινό, μετατρέποντας την επιστημονική γνώση σε εύληπτη και εκλαϊκευμένη πληροφορία με τη μορφή ενημερωτικών κειμένων (factsheets) για το Κόκκινο Ελάφι και το Τσακάλι.

Διαχείριση της κτηνοτροφικής πίεσης

Η κτηνοτροφία θεωρείται γενικώς επιβλαβής στις περιοχές που έχουν πληγεί από πυρκαγιές, καθώς η βοσκή των αιγοπροβάτων αποτελεί απειλή για τα νεαρά φυτά. Παρ' όλα αυτά, σε πολλές περιοχές μία μακροχρόνια απαγόρευση της βοσκής θα μπορούσε να σημάνει την ολική κατάρρευση του κτηνοτροφικού κλάδου με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Με τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία και με τη συνεργασία του Εργαστηρίου Λιβαδικής Οικολογίας του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, θελήσαμε να συμβάλουμε στην ορθή αποτύπωση των προβλημάτων βόσκησης στην Πελοπόννησο και στη διατύπωση κατάλληλων μέτρων διαχείρισης του ζητήματος.

Τα αποτελέσματα της μελέτης απευθύνθηκαν στους αρμόδιους φορείς και πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις εργασίας με εκπροσώπους του ΥΠΕΚΑ και τοπικών φορέων. Στην περιοχή της Ανδρίτσαινας του Νομού Ηλείας αυτή η πρωτοβουλία έχει ήδη οδηγήσει σε μια δράση διαχείρισης της κτηνοτροφικής πίεσης.

Συμμετοχή στη μελέτη αποκατάστασης

Τη μελέτη αποκατάστασης για τις καμένες εκτάσεις της Πελοποννήσου ανέλαβε το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών για λογαριασμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το WWF Ελλάς συμμετείχε παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση σε θέματα όπως η αποκατάσταση προστατευόμενων περιοχών, με έμφαση στην αλληλεπίδραση μεταξύ γεωργίας και προστασίας της φύσης.

Το WWF στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οικολογίας

Συμμετείχαμε στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οικολογίας με τίτλο «Οικολογικές διεργασίες στο χώρο και το χρόνο» (7-10 Οκτωβρίου 2010) με τη διοργάνωση δυο ειδικών συνεδρίων για τις δασικές πυρκαγιές και με οκτώ προφορικές παρουσιάσεις οι οποίες αφορούσαν αποτελέσματα που έχουν προκύψει μέσα από τις δράσεις του προγράμματος «Το Μέλλον Των Δασών».

Επιπλέον των παραπάνω, στην υποδοχή του συνεδριακού κέντρου παρουσιάσαμε πλούσιο ενημερωτικό υλικό που είχε προκύψει από τις δράσεις μας.

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

Απευθυνόμαστε

Συμμαχήσαμε με

102

διαφορετικούς φορείς

Στηρίξαμε

84

εθελοντικές ομάδες

Χαρτογραφήσαμε

278.862

τετραγωνικά χλμ.

Παρακολουθήσαμε

868

απειλούμενα ζώα

Εκπαιδεύσαμε

11.530

μαθητές

Επικοινωνία
του προγράμματος

άμεσα στην κοινωνία

Οι πυρκαγιές του 2007 είχαν και ένα παράπλευρο αποτέλεσμα: την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και τη μαζική έκφραση μιας άνευ προηγουμένου διάθεσης συμμετοχής για τη λύση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Στόχος του WWF Ελλάς ήταν να δώσει κατεύθυνση σε αυτή την κοινωνική εγρήγορση και να ενδυναμώσει μια στάση ζωής φιλική προς το περιβάλλον.

11.530
μαθητές
1.000
εκπαιδευτικοί

Περιβαλλοντική εκπαίδευση

Μετά τα γεγονότα του 2007, δημιουργήσαμε ειδικό εκπαιδευτικό υλικό περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που έφτασε σε περισσότερους από 1.000 εκπαιδευτικούς και 11.530 μαθητές. Διοργανώσαμε ειδικά σεμινάρια και επισκέψεις σε σχολεία στους πυρόπληκτους νομούς Αττικής, Ηλείας, Μεσσηνίας, Αχαΐας, Λακωνίας και Αρκαδίας, με στόχο να βοηθήσουμε τα παιδιά στις πληγείσες περιοχές να αντιμετωπίσουν την καταστροφή.

Επίσης, δημιουργήσαμε 10 εκπαιδευτικές αφίσες για την καλύτερη κατανόηση των διαφορετικών δασικών οικοσυστημάτων της χώρας, της έννοιας της «βιοποικιλότητας» και της σχέσης τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες.

Μεταφορά γνώσης στις τοπικές κοινωνίες

Προετοιμάσαμε υλικό ευαισθητοποίησης για τις τοπικές κοινωνίες, ενώ παράλληλα συμμετείχαμε σε περισσότερες από 80 τοπικές εκδηλώσεις προωθώντας ορθές πρακτικές και ενθαρρύνοντας τοπικές πρωτοβουλίες.

Συνολικός στόχος μας ήταν η προώθηση της συλλογικής δράσης σε τοπικό επίπεδο, με την παροχή της αναγκαίας γνώσης και τεχνογνωσίας.

Πιλοτικό πρόγραμμα αναδασωτικών εργασιών

Συμμετείχαμε στο πρότυπο αυτό πρόγραμμα αναδασωτικών εργασιών, που υλοποιήθηκε ύστερα από πρωτοβουλία του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας και στο οποίο πήραν μέρος 963 εθελοντές. Με την υποδειγματική οργάνωση και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας, Διεύθυνση Αναδασώσεων Αττικής, Δασαρχείο Πάρνηθας και WWF Ελλάς) και την υποστήριξη του ΣΚΑΪ, της ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ και της NEWSPHONE HELLAS, καταφέραμε να δώσουμε μια μικρή ανάσα στην Πάρνηθα και να δείξουμε το δρόμο για ολοκληρωμένες δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος με κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα και υπεύθυνη αξιοποίηση της εθελοντικής προσφοράς των πολιτών.

Μέσα σε 20 «ημερήσιες εκστρατείες» στην Πάρνηθα, φύτεψαμε 4.200 δενδρύλλια κεφαλληνιακής ελάτης και περιποιοηθήκαμε περίπου 21.000 μεγαλύτερα δέντρα.

© Andrea Bonetti / WWF Ελλάς

Η δημιουργικότητα

Συμμαχήσαμε με

102

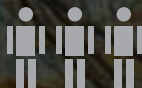
διαφορετικούς φορείς

Στηρίξαμε

84

εθελοντικές ομάδες

Χαρτογραφήσαμε

278.862

τετραγωνικά χλμ.

Παρακολουθήσαμε

868

απειλούμενα ζώα

Εκπαιδεύσαμε

11.530

μαθητές

Επικοινωνία
του προγράμματος

έστειλε το μήνυμα

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος προχωρήσαμε σε μια σειρά από ενέργειες επικοινωνίας για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού. Συμμαχήσαμε με τη νεανική δημιουργικότητα, αναδείξαμε εικόνες ελπίδας επιμένοντας στις αιτίες του προβλήματος, αξιοποιήσαμε το διαδίκτυο, ενώ στην πιο χαρακτηριστική διαφημιστική καμπάνια επιστρατεύσαμε τη μασκότη μας, το Πάντα, με αρκετή δόση χιούμορ.

Δράσεις επικοινωνίας

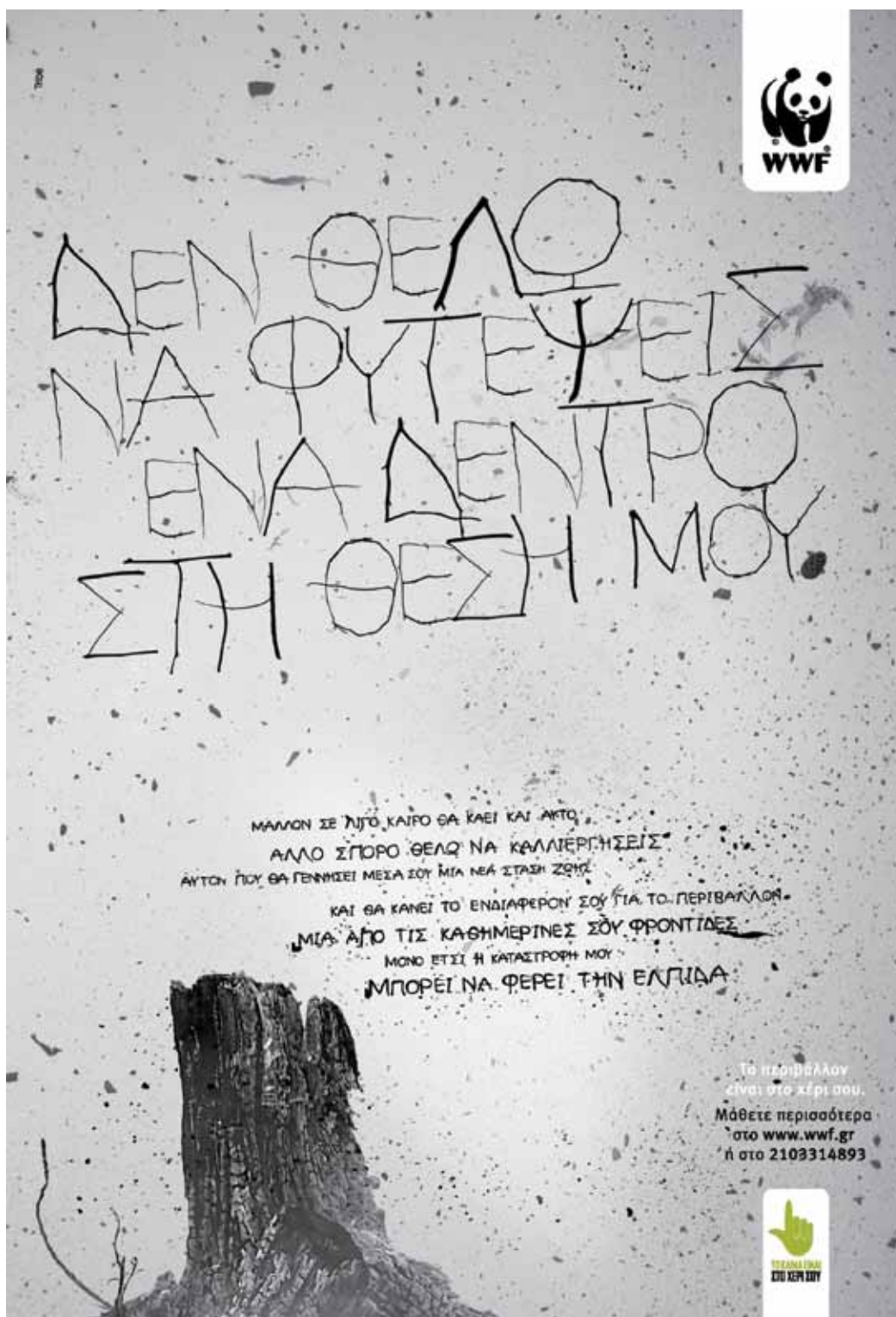
Το πρόγραμμα, τόσο λόγω του εύρους δράσης όσο και της καινοτομίας του, παρουσιάστηκε εκτενώς από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, μέσα από αρθρογραφία σε εθνικά και τοπικά έντυπα μέσα, τηλεόραση, ραδιόφωνο και διαδίκτυο. Η συνολική παρουσία του προγράμματος στα ΜΜΕ μπορεί να αποτυπωθεί ως εξής:

- 40 δελτία τύπου σχετικά με αποτελέσματα των δράσεων του προγράμματος «Το Μέλλον των Δασών».
- 713 άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά.
- Περισσότερες από 300 συνεντεύξεις σε ραδιόφωνο και τηλεόραση.

«Ο σπόρος της ελπίδας»

Η συγκεκριμένη δράση ήταν η άμεση επικοινωνιακή αντίδραση του WWF Ελλάς στις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007. Με έντονο το στοιχείο της συναισθηματικής φόρτισης, η οργάνωση καλούσε τους αποδέκτες του πρώτου μηνύματος κατά τη διάρκεια των πυρκαγιών εκείνου του καλοκαιριού να αλλάξουν συνολικά στάση απέναντι στο περιβάλλον και να φυτέψουν συμβολικά ένα σπόρο, εντάσσοντας έτσι το ενδιαφέρον για το περιβάλλον στις καθημερινές τους έγνοιες και φροντίδες. Η καμπάνια αποτελούνταν από ένα τηλεοπτικό σποτ και μια έντυπη καταχώριση. Το πρώτο παρουσιάστηκε ως κοινωνικό μήνυμα από όλους τους τηλεοπτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας και κυκλοφόρησε στο διαδίκτυο τον Οκτώβριο του 2007, ενώ η έντυπη καταχώριση δημοσιεύτηκε στον περιοδικό τύπο.

Ευχαριστούμε θερμά την διαφημιστική εταιρία TRIBE για την εθελοντική προσφορά της στη δημιουργία της καμπάνιας

© TRIBE

«Ένα Panda δεν μπορεί να κάνει τα πάντα!»

Μέσα από τη συγκεκριμένη εκστρατεία, το WWF Ελλάς πρόβαλε ξανά τον παράγοντα της ανθρώπινης και ατομικής αμέλειας, ως μιας από τις βασικές αιτίες πρόκλησης δασικών πυρκαγιών. Η προσέγγιση και το μήνυμα αυτό υιοθετήθηκε τα επόμενα χρόνια σε ανάλογες εκστρατείες ευαισθητοποίησης θεσμικών φορέων και ΜΚΟ. Η εκστρατεία παρουσιάστηκε συνολικά με τη δημιουργία ειδικής ιστοσελίδας και αποτελούνταν από τέσσερις έντυπες καταχωρίσεις και τέσσερα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά σποτ. Η επιτυχία της καμπάνιας αντικατοπτρίζεται στις περισσότερες από 900 δωρεάν τηλεοπτικές μεταδόσεις από κρατικούς και ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας (NET, MEGA, ANT1, STAR, κ.α.). Επιπλέον τα σποτ προωθήθηκαν σε περιφερειακούς σταθμούς, αλλά και μέσα από το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ευχαριστούμε θερμά τον ηθοποιό Χρήστο Χατζηπαναγιώτη για την εθελοντική του συμμετοχή στο ρόλο του «αμελούς πολίτη» στην καμπάνια.

Ένας στους 4 Έλληνες γνωρίζει την καμπάνια «Ένα Panda δεν μπορεί να κάνει τα πάντα»

Σύμφωνα με έρευνα κοινής γνώμης που διενεργήθηκε από την εταιρία Public Issue για λογαριασμό του WWF Ελλάς το Νοέμβριο του 2011, το 52% των ερωτηθέντων απαντούν θετικά σε ερώτηση αυθόρμητης αναγνωρισιμότητας της καμπάνιας, ενώ το 24% των ερωτηθέντων αναγνωρίζουν επιτυχώς ή θυμούνται την καμπάνια (concept και σκοπό).

Το Τρίγωνο της Φωτιάς

Η δύναμη των προσωπικών μαρτυριών

Ειδική κατηγορία των δράσεων επικοινωνίας αποτελεί η δημιουργία του ντοκιμαντέρ «Το Τρίγωνο της Φωτιάς», το οποίο έριξε φως στα αίτια που οδήγησαν στις καταστροφικές πυρκαγιές της Πελοποννήσου το 2007. Συγκεντρώνοντας μαρτυρίες όσων βρέθηκαν στο μέτωπο των καταστροφών, καθώς και απόψεις ειδικών και επιστημόνων επί ενός απολογισμού των πυρκαγιών, το ντοκιμαντέρ κατέδειξε την άμεση ανάγκη συνολικής αναδιοργάνωσης του συστήματος δασοπροστασίας της χώρας.

Το «Τρίγωνο της Φωτιάς» είναι συμπαραγωγή του WWF Ελλάς, της εταιρείας παραγωγής ANEMON και του ΣΚΑΪ, ενώ τη σκηνοθεσία υπογράφει ο Νίκος Νταγιαντάς.

Η πρώτη προβολή του ντοκιμαντέρ

Το Σεπτέμβριο του 2009 η τηλεόραση του ΣΚΑΪ παρουσίασε σε πρώτη προβολή το ντοκιμαντέρ στο πλαίσιο της εκπομπής «Θεματική Βραδιά» με συντονιστή τον δημοσιογράφο Αλέξη Παπαχελά και προσκεκλημένους ειδικούς σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης πυρκαγιών στη χώρα μας. Στην εκπομπή επίσης συμμετείχαν ο Γενικός Διευθυντής του WWF Ελλάς κ. Δ. Καραβέλλας, οι βουλευτές κ. Μιχάλης Χρυσόχοϊδης και κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, εκπρόσωποι του Πυροσβεστικού Σώματος και της Δασικής Υπηρεσίας, εκπρόσωποι συγκεκριμένων ΟΤΑ, επιστήμονες και καθηγητές ειδικοί σε θέματα δασοπροστασίας, εθελοντές δασοπροστασίας - δασοπυρόσβεσης, κ.α.

Παράλληλα, προχωρήσαμε σε αναπαραγωγή 1.500 αντιτύπων του ντοκιμαντέρ σε μορφή DVD, το οποίο διανεμήθηκε δωρεάν σε φορείς, υπηρεσίες, επιστήμονες, εθελοντικές ομάδες και ιδιώτες, καθώς και σε περιφερειακούς τηλεοπτικούς σταθμούς.

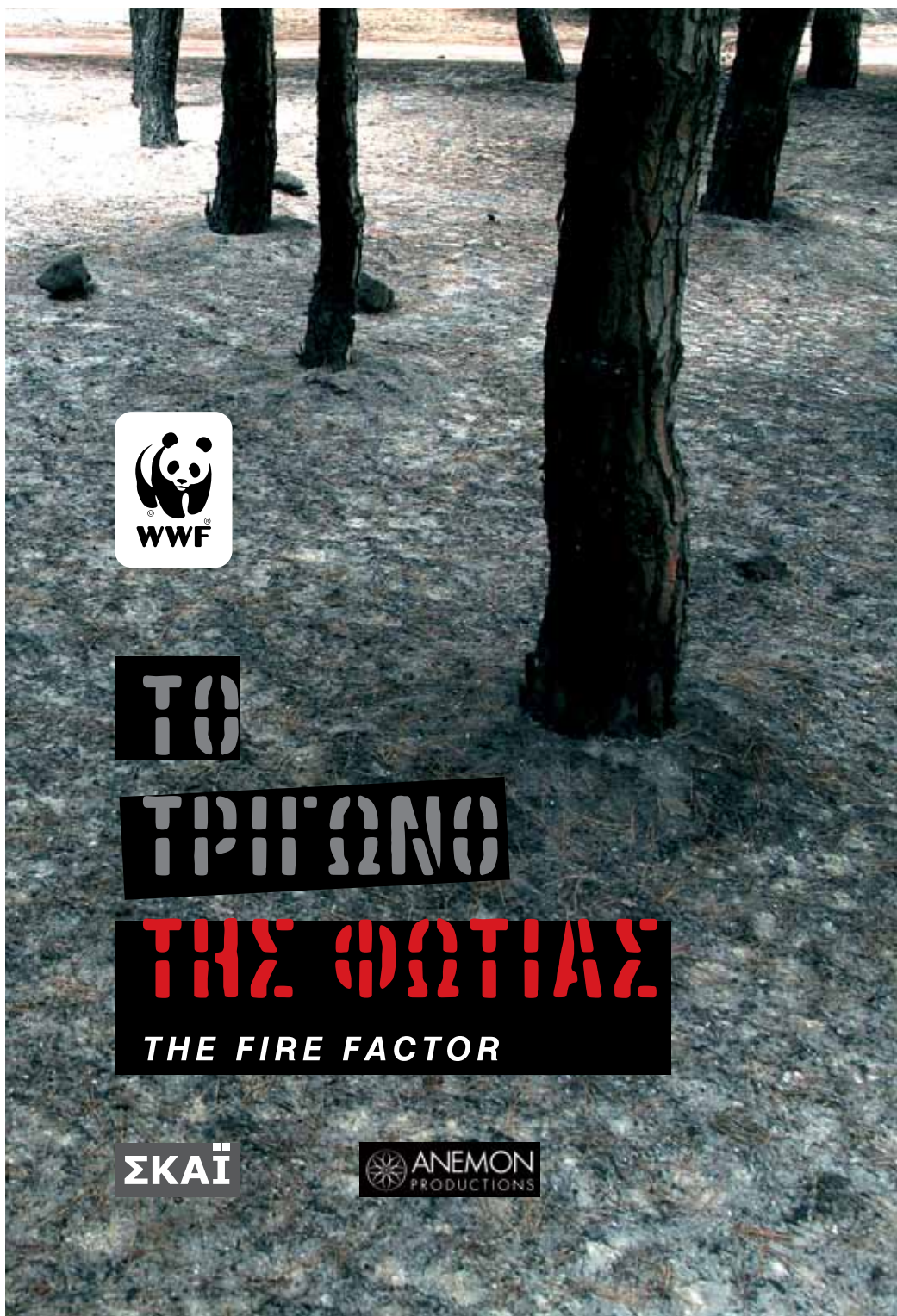
Ανοικτή εκδήλωση στο Ινστιτούτο Γκαίτε

Στην επίσημη παρουσίαση που διοργανώθηκε το Μάρτιο του 2010 συμμετείχαν η τότε Υπουργός ΠΕΚΑ, κα Τίνα Μπιρμπίλη, ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη, κ. Σπύρος Βούγιας και ο Διευθυντής του WWF Ελλάς, κ. Δημήτρης Καραβέλλας.

Για τις ανάγκες προώθησης του υλικού μέσω των προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, καθώς και για εξειδικευμένες παρουσιάσεις στελεχών της οργάνωσης σε ημερίδες, εκδηλώσεις κ.α. δημιουργήθηκε μια συντομευμένη εκδοχή διάρκειας 15 λεπτών.

Συμμετοχή στο 5ο Διεθνές Φεστιβάλ Επιστημονικών Ταινιών

Τον Οκτώβριο του 2010 το ντοκιμαντέρ προβλήθηκε στο 5ο Διεθνές Φεστιβάλ Επιστημονικών Ταινιών το οποίο διοργανώθηκε από το CAID (Κέντρο Επιστήμης Κοινωνίας και Τέχνης).

ΤΟ

ΤΡΙΩΝΟ

ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

THE FIRE FACTOR

ΣΚΑΪ

ANEMON
PRODUCTIONS

Τα ΜΜΕ ευαισθητοποιούν

Θέλουμε μια κοινωνία κινητοποιημένη απέναντι στις δασικές πυρκαγιές. Απευθυνόμαστε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στη δύναμή τους να παρακινούν τους πολίτες. Επιδιώκουμε συστηματική συνεργασία με τα τοπικά ηλεκτρονικά και έντυπα μέσα καθώς και τη χρήση νέων ηλεκτρονικών μέσων.

Ενημερωτική εκστρατεία «Η προστασία των δασών είναι υπόθεση όλων μας!»

Σε συνεργασία με το Πυροσβεστικό Σώμα δημιουργήσαμε 21 ραδιοφωνικά σποτ που επικεντρώνονται σε συμβουλές προς τους πολίτες σε θέματα δασοπροστασίας και δασοπυρόσβεσης. Τα σποτ, τα οποία αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της οργάνωσης με τη δυνατότητα ελεύθερης χρήσης, μεταδόθηκαν αρχικά από το ραδιόφωνο του ΣΚΑΪ και στη συνέχεια από τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς σε όλη την Ελλάδα για δύο συνεχόμενες αντιπυρικές περιόδους. Παράλληλα δημιουργήσαμε αφίσες για θέματα πρόληψης και καταστολής πυρκαγιών, τις οποίες αποστείλαμε σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εθελοντικές ομάδες δίνοντάς τους τη δυνατότητα να διαδώσουν το υλικό με την προσθήκη του λογοτύπου τους. Και αυτό το υλικό αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της οργάνωσης με δυνατότητα ελεύθερης χρήσης.

Ραδιοφωνική εκστρατεία WWF - ΣΚΑΪ: «Φάκελος Δάση»

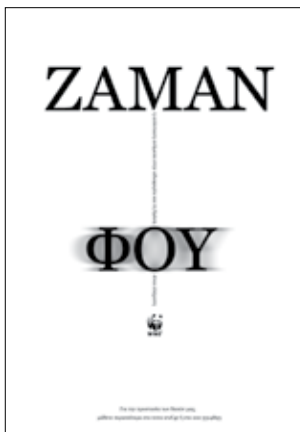
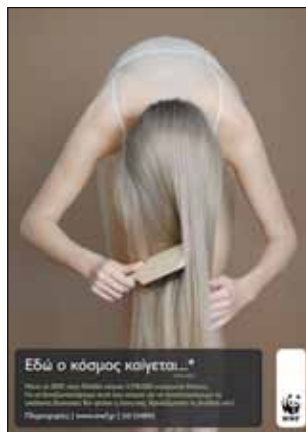
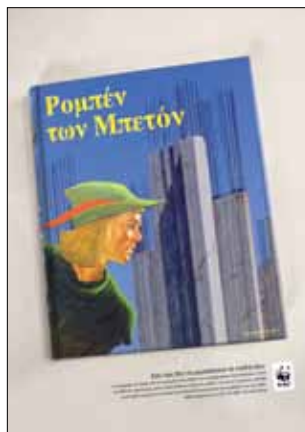
Σε συνεργασία με το ραδιόφωνο του ΣΚΑΪ και με τη συμμετοχή πολλών ειδικών και πολιτικών εκπροσώπων, διοργανώσαμε μια ραδιοφωνική εκστρατεία για τη δασοπροστασία στη χώρα μας. Στόχος της εκστρατείας ήταν η άσκηση πολιτικής πίεσης για την επίλυση χρόνιων και αφανών προβλημάτων. Μέσα από τρεις δίωρες εκπομπές στην υψηλής ακροαματικότητας πρωινή ζώνη αναδείχτηκαν σημαντικά ζητήματα, ενώ παράλληλα προβλήθηκαν οι δράσεις του προγράμματος «Το Μέλλον των Δασών».

Διαγωνισμός Young Lions

FRIDAYS
YOUNGLIONS
COMPETITION

Εβδομήντα νέοι διαφημιστές, ηλικίας έως 28 ετών, συμμετείχαν σε έναν πρωτότυπο διαγωνισμό με αντικείμενο τη δημιουργία καμπάνιας για «Το Μέλλον των Δασών». Οι συμμετέχοντες είχαν μόνο 24 ώρες στη διάθεσή τους για να δημιουργήσουν και να παραδώσουν το έργο τους. Το έργο «Μετρό» χρησιμοποιήθηκε από τον ΗΛΠΑΠ στο πλαίσιο κοινής εκστρατείας ευαισθητοποίησης το καλοκαίρι του 2008. Ο διαγωνισμός διοργανώθηκε σε συνεργασία με το περιοδικό *Marketing Week*.

Το Μέλλον των Δασών...

...ξεκίνησε με την πολύτιμη στήριξη των τριών ιδρυμάτων και επτά επιστημονικών ομάδων. Ωστόσο, το πλέγμα της συνεργασίας δεν σταμάτησε εκεί. Για την ολοκλήρωση των δράσεων του προγράμματος **συνεργάστηκαν 102 διαφορετικές δυνάμεις**, ανάμεσά τους πανεπιστήμια, φορείς, υπηρεσίες, μη κυβερνητικές οργανώσεις και σύλλογοι.

Επιστημονικοί συνεργάτες

- **Εργαστήριο Δασικής Οικολογίας και Υδρολογίας του Ινστιτούτου Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων του ΕΘΙΑΓΕ** – Δασικές πυρκαγιές Ελλάδας: 1983-2008, Πυροσκόπιο.
- **Εργαστήριο Προστασίας Δασικών Οικοσυστημάτων και Πυρκαγιών του Ινστιτούτου Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων του ΕΘΙΑΓΕ** – Εργαστήρια δασικών πυρκαγιών/δασοπροστασίας για εθελοντικές ομάδες.
- **Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής και Τηλεπισκόπησης, του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου** – Δορυφορικές αποτυπώσεις δασικών πυρκαγιών, αποτύπωση των καλύψεων γης και χαρτογράφηση των αλλαγών που σημειώθηκαν κατά τα τελευταία 20 χρόνια.
- **Εργαστήριο Λιβαδικής Οικολογίας του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης** – Μελέτη βόσκησης στις πυρόπληκτες εκτάσεις της Πελοποννήσου, Σχέδιο παρακολούθησης των επιπτώσεων της δραστηριότητας των ελαφιών στη δασική βλάστηση του Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας.
- **Τομέας Οικολογίας - Ταξινόμησης του Τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών** – Βιολογικοί δείκτες κατάστασης προστασίας καμένων κοινοτήτων σε ορεινά δασικά συστήματα της Πελοποννήσου, Μελέτη πρόβλεψης εγκατάστασης φυσικής αναγέννησης στα καμένα δάση χαλεπίου πεύκης (*Pinus halepensis*) στο νομό Ηλείας.
- **Τομέας Βιολογίας Ζώων του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών** – Μελέτη παρακολούθησης της ανάκαμψης της βιοποικιλότητας σε καμένες δασικές περιοχές και άκαυτες νησίδες.
- **Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών** – Το Αύριο της Ελλάδας: επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα κατά το άμεσο μέλλον.
- **Τμήμα Τεχνολογίας Περιβάλλοντος και Οικολογίας του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων (Παράρτημα Ζακύνθου)** – Οικολογικός απολογισμός πυρκαγιών, Παρακολούθηση πυρόπληκτων περιοχών της Πελοποννήσου.
- **Περιβαλλοντική οργάνωση Καλλιστώ** – Μελέτη των πληθυσμών τσακαλιού (*Canis aureus*) σε Χαλκιδική και Πελοπόννησο, Πρόγραμμα παραδειγματικών εθελοντικών σχημάτων δασοπροστασίας σε Γράμμο και Πίνδο.
- **Διεθνής Ένωση Προστασίας της Φύσης (IUCN)** – Προσαρμογή της προστασίας και διαχείρισης των Μεσογειακών δασών στην κλιματική αλλαγή.
- **Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών** – Μελέτη αποκατάστασης για τις καμένες εκτάσεις της Πελοποννήσου, Μελέτη πρόβλεψης εγκατάστασης φυσικής αναγέννησης στα καμένα δάση χαλεπίου πεύκης (*Pinus halepensis*) στο νομό Ηλείας, Άτλας αποτύπωσης των αλλαγών καλύψεων γης που σημειώθηκαν κατά

τα τελευταία 20 χρόνια στην Ελλάδα.

- **Τομέας Ζωολογίας - Θαλάσσιας Βιολογίας του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών** – Έρευνα οικολογίας του κόκκινου ελαφιού στον εθνικό δρυμό Πάρνηθας.

Ειδικό επιστήμονες που συνέβαλαν στην ολοκλήρωση τόμων, μελετών και προτάσεων του προγράμματος από ιδρύματα και φορείς

- **Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.**
- **Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.**
- **Τμήμα Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΤΕΙ Λάρισας (Παράρτημα Καρδίτσας).**
- **Τμήμα Δασολογίας, Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.**
- **Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου.**
- **Τμήμα Βιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.**
- **Τμήμα Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.**
- **Τμήμα Βιολογίας Ζώων του Πανεπιστημίου Πατρών.**
- **Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων του ΕΘΙΑΓΕ.**
- **Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών του ΕΘΙΑΓΕ.**
- **Περιβαλλοντική Οργάνωση Amegilla.**

Συνεργάτες στην προώθηση του εθελοντισμού και της κοινωνικής εγγύησης

- **Δασική Υπηρεσία** – Ανταλλαγή απόψεων και συλλογή πληροφοριών.
- **Πυροσβεστικό Σώμα** – Ανταλλαγή απόψεων και συλλογή πληροφοριών, ραδιοφωνικά σποτ για την πυροπροστασία κατά την αντιπυρική περίοδο (2009).
- **Συνήγορος του Πολίτη** – Για τις παρεμβάσεις στις πυρόπληκτες περιοχές της Πελοποννήσου.
- **Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Περιβάλλοντος Αθήνας** – Χαρτογραφική απεικόνιση αποφάσεων κατεδάφισης αυθαιρέτων και παρουσίαση αλλαγών καλύψεων γης, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του νέου ρυθμιστικού σχεδίου Αττικής.
- **Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας** – Πρότυπο πρόγραμμα αναδασωτικών εργασιών στον εθνικό δρυμό Πάρνηθας, Έρευνα οικολογίας του κόκκινου ελαφιού στον εθνικό δρυμό Πάρνηθας.
- **Διεύθυνση Αναδασώσεων Αττικής** – Πρότυπο πρόγραμμα αναδασωτικών εργασιών στον εθνικό δρυμό Πάρνηθας.
- **Δασαρχείο Πάρνηθας** – Πρότυπο πρόγραμμα αναδασωτικών εργασιών στον εθνικό δρυμό Πάρνηθας.

Έρευνα οικολογίας του κόκκινου ελαφιού στον εθνικό δρυμό Πάρνηθας.

- **Πυροσβεστική Υπηρεσία Ρόδου** – Πρόγραμμα παραδειγματικών εθελοντικών σχημάτων δασοπροστασίας στη Ρόδο.
- **Δήμος Νότιας Ρόδου** – Πρόγραμμα παραδειγματικών εθελοντικών σχημάτων δασοπροστασίας στη Ρόδο.
- **ΚΠΕ Αργυρούπολης** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **ΚΠΕ Κρεσσένων** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **ΚΠΕ Καλαμάτας** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Π/θμιας Εκπ/σης Α' Αθηνών - Υπεύθυνη Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπ/σης Γ' Αθηνών - Υπεύθυνη Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπ/σης Ν. Μεσσηνίας - Υπεύθυνη Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Π/θμιας Εκπ/σης Ν. Ευβοίας - Υπεύθυνη Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Π/θμιας Εκπ/σης Ν. Μεσσηνίας - Υπεύθυνος Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπ/σης Ν. Αχαΐας - Υπεύθυνοι Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Π/θμιας Εκπ/σης Ν. Αχαΐας - Υπεύθυνοι Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπ/σης Ν. Ηλείας - Υπεύθυνη Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Π/θμιας Εκπ/σης Ν. Ηλείας - Υπεύθυνος Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπ/σης Ν. Αρκαδίας - Υπεύθυνοι Π.Ε.** – Προώθηση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου** – Πρόγραμμα παραδειγματικών εθελοντικών προγραμμάτων δασοπροστασίας στην Βόρεια Πίνδο, Εκπαίδευση στελεχών ΦΔ σε θέματα δασικών πυρκαγιών.
- **Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγρότοπου Μουσού** – Προώθηση ειδικού εκπαιδευτικού υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- **Φορέας Διαχείρισης Υγρότοπων Κοτυχίου - Στροφιλιάς** – Προώθηση ειδικού εκπαιδευτικού υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

- **Δήμοι Λουτρακίου - Αγ. Θεοδώρων, Ερέτριας και Σάμου** – Διοργάνωση εργαστηρίων για τις δασικές πυρκαγιές.
- **Στελέχη της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας** – Ανταλλαγή απόψεων και συλλογή πληροφοριών.
- **Στελέχη των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων Χανίων, Λέσβου, Σάμου, Ευβοίας, Χίου** – Πληροφορίες και ανταλλαγή απόψεων.
- **Πυροσβεστικό Σώμα, Πολιτική Άμυνα και Δασική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας** – Ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας κατά την επίσκεψη στελεχών μας στην Κύπρο.
- **Προσωπικό και διοικήσεις των τοπικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, Σταθμών και Κλιμακίων** – Πληροφορίες σχετικά με τη δράση εθελοντικών ομάδων.
- **Πανελλήνια Ένωση Εθελοντών Πυροσβεστικού Σώματος** – Ανταλλαγή απόψεων και συλλογή πληροφοριών.
- **Σύλλογος Αρκάδων Ορειβατών Οικολόγων** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Φίλων Πυροσβεστικού Κλιμακίου Πεντέλης** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ομάδα Εθελοντών Δασοπυροσβεστών Δασοτών Εκάλη 2000** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντές Δασοπροστασίας Αττικής (ΕΔΑΣΑ)** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας Δήμου Αγίου Στεφάνου Αττικής** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντικές Δυνάμεις Δασοπυρόσβεσης και Διάσωσης Ροδόπολης Αττικής** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σωματείο Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας Αστυπάλαιας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντικών Δυνάμεων Δασοπροστασίας και Διάσωσης Δήμου Στυρέων Εύβοιας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντών Δασοπυρόσβεσης Διάσωσης Ψαχνών Εύβοιας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντικές Δυνάμεις Δασοπυρόσβεσης και Διάσωσης Προκοπίου Εύβοιας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντική Ομάδα Δασοπυρόσβεσης Κονιστρών Εύβοιας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντές Δασοπροστασίας Δήμου Αμαρυνθίων και Όμορων Δήμων «Ο Όλυμπος»** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντικών Δυνάμεων Δασοπροστασίας και Διάσωσης Καρύστου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ομάδα Εκτάκτων Αναγκών Ζακύνθου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ειδική Διασωστική Ομάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΔΟΜΑΚ)** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντική Ομάδα Δήμου Χορτιάτη** – Πρόληψη και Αντιμετώπιση Φυσικών Καταστροφών, Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Πίνδος Περιβαλλοντική (Ιωάννινα)** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντική Ομάδα Δασοπροστασίας Ελειού Πρόννων Κεφαλονιάς** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντική Ομάδα Προστασίας Περιβάλλοντος Ερίσου Κεφαλονιάς** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντική Ομάδα Προστασίας Περιβάλλοντος Πύλαρου Κεφαλονιάς** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Προστασίας του Δάσους «Οι Άγιοι Θεόδωροι» Κορινθίας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Οργάνωση Εθελοντών Δήμου Σολυγείας Κορινθίας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Πυροπροστασίας Δασών Λουτρακίου - Περαχώρας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντών Δασοπυροσβεστών Άνδρου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Σπάρτης** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Φυσιολατρικός Πολιτιστικός Σύλλογος Λεύκτρου Μάνης «Γαία»** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ομάδα Διάσωσης Αγίου Νικολάου Κρήτης** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Φυσιολατρικός Όμιλος Μυτιλήνης «Υδάτινος»** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντών Πυροσβεστών Νομού Λέσβου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντές Δασοπροστασίας Μεσσηνίας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Φίλοι Ταυγέτου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντική Ομάδα Διάσωσης Δασοπυρόσβεσης Πολιτικής και Περιβαλλοντικής Προστασίας Ανατολικού Ολύμπου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντών Πυροσβεστών Αγ. Θεοδώρων Σάμου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σωματείο Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας Δ.Δ. Λέκας και Καρλοβασιού Σάμου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντών Δασοπυροσβεστών Άμπελου Σάμου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος Μαυρατζαίων Σάμου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντών Πυροσβεστών Μεσογείου Σάμου** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Εθελοντών Πυροσβεστών Αγίου Κήρυκου Ικαρίας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ομάδα Πυροπροστασίας Εθελοντών Αγίου Νικόλαου Χαλκιδικής** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ομάδα Εθελοντών Πυροπροστασίας Δήμου Τορώνης Χαλκιδικής** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ομάδα Εκτάκτων Αναγκών Νομού Χανίων** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Εθελοντική Ομάδα Δήμου Ακρωτηρίου «Καγιαλές» Χανίων** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Ομάδα Εθελοντικής Δράσης Χίου «Όμικρον»** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.
- **Σύλλογος Δασοπροστασίας και Δασοπυρόσβεσης Δήμου Ιωνίας** – Πρόγραμμα αξιολόγησης και στήριξης εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης - δασοπροστασίας.

Συνεργάτες επικοινωνίας

- **Εταιρεία παραγωγής ANEMON PRODUCTIONS** – «Το Τρίγωνο της Φωτιάς», «Ένα Panda δεν μπορεί να κάνει τα πάντα».
- **Τηλεόραση, ραδιόφωνο και ιστοσελίδα του ΣΚΑΪ** – «Το Τρίγωνο της Φωτιάς», Ραδιοφωνική εκστρατεία, Πρότυπο προγράμματος αναδασώσεων στην Πάρνηθα, Ραδιοφωνικά σποτ για την πυροπροστασία κατά την αντιπυρική περίοδο (2009).
- **Εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»** – Πρότυπο πρόγραμμα αναδασώσεων στην Πάρνηθα.
- **NEWSPHONE HELLAS** – Πρότυπο πρόγραμμα αναδασώσεων στην Πάρνηθα.
- **Περιοδικό MARKETING WEEK** – Διαγωνισμός Young Lions με θέμα το «Μέλλον των Δασών».
- **Διαφημιστική εταιρία TRIBE** – δημιουργία καμπάνιας «Ο σπόρος της ελπίδας»

Το Μέλλον των Δασών σε αριθμούς

28.886

Δουλέψαμε
28.886 ώρες
στα δάση

11.530

Εκπαιδεύσαμε
11.530 μαθητές

84

Στηρίξαμε
84 εθελοντικές ομάδες

1.516

Κάναμε 1.516 αυτοψίες
σε περιοχές ενδιαφέροντος

Η αποστολή του WWF Ελλάς
είναι να διατηρήσει την πλούσια βιοποικιλότητα της Ελλάδας ως
αναπόσπαστο στοιχείο της Μεσογείου και να παρεμποδίσει – και
μακροπρόθεσμα να αντιστρέψει – την υποβάθμιση του περιβάλλοντος,
με στόχο την αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης.

www.wwf.gr